

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518201042
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7518201042.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanému: O. R., D..XX.XX.XXXX, N. C. XXX/XX, Ž., zast.: Advokátska kancelária JUDr. Juraj Gavalčin, advokát so sídlom Platanová 5, 040 01 Košice, v konaní o zaplatenie 5294,50 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu v sume 4429,58 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4549,58 eur od 5.5.2015 do 12.1.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4539,58 eur od 13.1.2018 do 12.2.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4529,58 eur od 13.2.2018 do 12.3.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4519,58 eur od 13.3.2018 do 12.4.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4509,58 eur od 13.4.2018 do 21.5.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4499,58 eur od 22.5.2018 do 12.6.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4489,58 eur od 13.6.2018 do 12.7.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4479,58 eur od 13.7.2018 do 12.9.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4469,58 eur od 13.9.2018 do 14.12.2018, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4449,58 eur od 15.12.2018 do 15.1.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4429,58 eur od 16.1.2019 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Konanie v sume 120 eur a v sume 17,64 eur zastavuje.

IV. Žalobca má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 68%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 21.02.2018 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 5294,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05.05.2015 do zaplatenia a trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavreli dňa 06.09.2014 zmluvu o pôžičke evid. č. 6185779, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 5000 Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 145,21 Eur a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8712,60 Eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný z uvedenej zmluvy sumu 450,42 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 27.02.2015 listom- predžalobná upomienka vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých

splátok jednorázovo. Nakoľko k úhrade nedošlo, žalobca dňa 19.04.2015 úver zosplatnil. Celkový dlh tak predstavuje sumu 5294,50 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania a trovy konania.

3. Podaním, ktoré bolo doručené tunajšiemu súdu dňa 21.01.2019, oznámil žalobca, že svoj návrh berie čiastočne späť v časti o zaplatenie sumy 120 eur (dodatočné úhrady žalovaného) ako aj v časti o zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov v sume 17,64 eur a žiadal v týchto častiach konanie zastaviť.

4. Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie dňa 22.01.2019. Na pojednávanie sa nedostavil žalobca, ktorý sa však z pojednávania písomne ospravedlnil. Na pojednávanie sa dostavil len žalovaný, súd preto rozhodol že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.

5. Žalovaný po zákonom poučení uviedol, že je pravdou, že uzavrel s právnym predchodcom žalobcu dňa 06.09.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 5000 eur. Tento úver sa zaviazal splácať po 145,21 eur mesačne, no následne išiel do dôchodku. Žalovaný uviedol, že dlhodobo pracoval v ČR, takže rátať, že bude dostávať dôchodok z ČR. Zo strany ČR mu však bolo oznámené, že jeho nárok na starobný dôchodok vznikne až v novembri tohto roku. V súčasnosti tak žalovaný poberá starobný dôchodok len v sume 81 eur za odpracované roky na Slovensku. Pre nedostatok finančných prostriedkov tak žalobcovi od roku 2018 zaplatil sumu 120 eur a mieni v tomto splácaní aj pokračovať ako náhle dostane výmer dôchodku z ČR. V súčasnosti zo svojho a manželkinho dôchodku pokryjú len tie najnevyhnutejšie náklady a pomáhajú im aj ich deti.

Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

6. Žalobca so žalovaným uzavreli dňa 06.09.2014 zmluvu o pôžičke evid. č. 6185779, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 5000 Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 145,21 Eur a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8712,60 Eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný z uvedenej zmluvy sumu 450,42 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 27.02.2015 listom-predžalobná upomienka vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Nakoľko k úhrade nedošlo, žalobca dňa 19.04.2015 úver zosplatnil. Celkový dlh tak predstavuje sumu 5294,50 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania a trovy konania.

7. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 06.09.2014 vyplýva, že pôžička bola v sume 5000 Eur, splátka bola určená na 145,21 eur, celková suma pôžičky bola 8712,60 Eur s tým, že počet splátok bol určený na 60 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 27,41 %, RPMN vo výške 27,41 %, priemerná hodnota RPMN 18,01 %, celkové náklady spotrebiteľa 3712,60 Eur, termín konečnej splatnosti 09/2019. Žalobca predžalobnou upomienkou vyzval žalovaného dňa 27.02.2015 na okamžitú úhradu nedoplatku na splátkach a to v celkovej sume 464,67 Eur.

8. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

9. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

11. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky, upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

13. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

17. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

18. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, zneužívanie výkonu práv, rešpektovanie rovnosti účastníka občiansko-právnych vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp.zn. 3Cdo 173/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods.1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nie len osoby vykonávajúce určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej, s prihliadnutím na všetky okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods.1 OZ nemá vlastnú priamu platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

19. Ústavný súd SR v Náleze z 28.2.1995, sp.zn. PL ÚS 10/95 (Zbierka zákonov SR, čiastka 20 č. 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhl.MS SR č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods.1 OZ, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods.1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustáli, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

20. Ústavným súdom SR vyslovený názor korešponduje s témou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov, napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov ako aj zákonomn zákaz nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve.

21. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou a neprípustnom resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právny úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

22. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavou.

23. Pokiaľ ide o úrok z úverovej istiny, súd v danom prípade zistil, že priemerná úroková sadzba z úverov (pre spotrebiteľské úvery od 1- 5 rokov) v období 09/2014 bola 10,19 % ročne, no v zmluve o pôžičke je uvedená sadzba 27,41 % ročne, čo je niekoľkokrát vyššia, než bola obvyklá úroková miera. Tieto ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie a podľa názoru súdu sa priečia dobrým mravom.

24. Žalobcom požadované vysoké úroky sú podľa názoru súd v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto je zmluva v tejto časti neplatná v zmysle § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka. Takýto názor potvrdil aj Krajský súd v Košiciach rozhodnutím sp.zn.: 9Co/55/2018.

25. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

26. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

27. Vzhľadom k skutočnosti, že žalobca vzal svoju žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 120 eur (dodatocné úhrady žalovaného) ako aj v časti o zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov v sume 17,64 eur skôr, než sa vo veci začalo pojednávanie, súhlas žalovaného nebol potrebný, súd preto rozhodol o zastavení konania v sume 120 eur a v sume 17,64 eur v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 CSP.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 5000 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný uhradil sumu 450,42 eur a po podaní žaloby ešte ďalších 120 eur, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 4429,58 eur (5000 - 450,42 - 120). Čo sa týka nárokov nad túto čiastku, súd tieto nároky zamietol, keďže vyplývali z neplatne uzavretej zmluvy.

29. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Podľa § 10c nariadenia vlády č.87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

33. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 68%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

37. Súdom priznaný nárok na úhradu trov konania v prospech žalobcu vo výške 68% vychádzal zo zásady úspechu, a to tak, že čiastočný úspech sa odráža od výšky istiny, ktorej sa návrhom na začatie konania domáhal žalobca a od súdom priznanej výšky istiny, ktorú súd uznal ako opodstatnenú a preukázanú v súlade s právnou úpravou, ktorá súvisí s prejednaným nárokom žalobcu. V uvedenej právnej veci žalobca žiadal priznať istinu 5294,50 eur, z ktorej mu súd priznal len sumu 4429,58 eur, čo predstavuje 84% a konanie v časti o zaplatenie 864,92 eur zamietol, čo predstavuje 16 %. Z percentuálneho podielu úspechu žalobcu sa odráta jeho neúspech, a teda súd priznal trovy konania vo výške 68% zo žalobcom vyčíslenej sumy trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.